

eller Torpedoen. Vidnet har tilhørt skibets besætning i ca 19 maaneder. Ingen baatman-øvre har i denne tid været avholdt, men baatene med fuldt utstyr haddes utsvinget færdig til laaring hvergang man forlot havn.

Oplæst og vedtat.

Som 2det vidne fremstod Johan Albert Andersen født 4-de Marts 1871 hjemmehørende i Christiania 1ste Maskinist ombord i «Modemi». Efterat være foreholdt edens betydning forklarede vidnet at han stod paa S. side og talte med stuerten ved 10.15 tiden om morgenen vidnet saa da en hvid stribe i vandet komme imod skibet med svær fart striben var da mellem 35 og 40 meter fra skibet og umiddelbart efter fandt eksplosionen sted mellem 3 a 4 luke. Da vidnet saa striben sang han ud at der kommer en torpedo. Skibet sank saa hurtigt at alt han fik tid at gjøre var at tage paa sig redningsvesten samt hente sit uhr. Oplæst og vedtaget.

Fremstod som 3die vidne Peder Toresen født 4/8/1889 hjemmehørende i Bud i Romsdalen, matros ombord i «Modemi». Efterat være foreholdt edens betydning forklarede vidnet at han stod paa udkik paa bakken ved 10 a 10.15 tiden om morgenen vidnet saa en stang stikke op af vandet ca 200 meter fra skibet paa S. side under stangen saa han en skygge under vandet det var disigt veir men da vidnet hørte eksplosionen saa forstod han at det var en undervandsbaad han havde seet. Senere saa vidnet ikke u-baaden. Oplæst og vedtaget.

Vidnerne hvoraf ingen havde paa hørt den andres forklaring blev derefter edfæsted.

Bisidderne havde ved det passerte og protokollerte intet at bemerke. Forretningen afsluttedes.

(Teg) Chr. Morgenstjerne.

Trygve Rodtwitt. W. Marstrander.
Tidl. fører av „Gimle“. Tidl. fører d/s „Gerda“.

D/S »Victoria« (J. T. P. G.) av Bergen.

Reg.ton br.: 973, krigsforlist den 17de november 1917 efter at være rekvisitionert av den britiske regering.

D/S »Krosfond« (M. P. B. S.) av Stavanger.

Reg.ton br.: 1737, last: kul, ødelagt 22de november 1917 paa reise fra Newport Mon. til Rouen. Omkommet: 15 mand.

Aar 1917 den 28de november avholdtes efter berammelse sjøforklaring paa general-konsulatet i London i anledning av d/s »Krosfond«s sækning den 22de s. m.

Forretningen administrerter av general-konsul W. Eckell, og som bisidderne fungerte fhv. skibsfører H. Stranger Sand og kaptein T. E. Torkildsen, senest fører av d/s »Nøsted 5« av Drammen.

Kaptein Simon Svendsen, av Stavanger, fremstod og forklarte, at han var fører av d/s »Krosfond« av Stavanger, kjendingssignal M. P. B. S., drægtig 1737 tons brutto, 1075 tons netto, bygget av staal i Bill Quay, Tyne, i 1904, klasse 1 A 1 i Norsk Veritas, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilhørte Svithunlinjen A/S, disponent Sigval Bergesen, Stavanger, og som hadde en besætning av 20 mand foruten føreren, var paa reise fra Newport Mon. til Rouen med ca. 2100 tons kul (værdi og assurance ubekjendt), da det den 22de november klokken 9¹/₂ aften tværs av Manacle boie utenfor Falmouth enten blev rammet av torpedo eller stødte paa mine og sank, hvorved 15 menneskeliv maa befryktes at være gaat tapt.

Da dagbøkerne gik tapt, indleverte dep. en skriftlig beretning av følgende indhold:

Indberetning av dampskib »Krosfond«s sækning da skibets dagbok og alle papirer gik tapt, grundet sækningens usedvanlige hurtighet.

Dampskib »Krosfond« av Stavanger, tilhørende Svithunlinjen, bestyrende reder herr konsul Sigval Bergesen.

Skibets nettoregistertonnage 1075, brutto 1737.

Onsdag 21de november 1917, klk. 9.30 efm. avgik dampskib »Krosfond« fra Newport Mon. bestemt til Rouen, med anløp av Falmouth for sailings instructions.

Dypgaaende ved avgangen forut 16' 4" agter 17' 8". Lastens mængde ca. 2100, der bestod av kul. Skibet var ved avgangen fuldt bemandet og utrustet.

Reisen fortsattes under gunstige veirfor-

forhold til ca. 5 emd. den 22de, da det satte ind med taake og brukte da vekslende fart.

Klokken 8,15 passertes Lizard fyr ca. 1 $\frac{1}{2}$ ' av e.g. styrende kurser efter admiralitetets ordre. Klokken 9 begyndte det at klarne op, og styrte da for Manacle Buoy med denne isigte.

Klokken 9,30 blev ringet klar i maskinen, og samtidig gik 2den styrm. vakthavende officer ned av broen, for at efterse om alt var iorden for ankring.

1ste styrmand og hans vakt var tilkøis. Klokken ca. 9,30, da man befandt sig næsten tværs av Manacle Buoy 1 $\frac{1}{2}$ ' av, skede pludselig en voldsom eksplosion paa styrbords side, tilsyneladende mellem 3 og 4 luke, kastet kul og dæksinventar høit i luften, knusende styrbords livbaat og formodentlig ødelagt telegraafen, da denne fandtes ubrukelig ved forsøk paa at ringe stop til maskinen.

Sprang da selv øieblikkelig op paa baatdækket, for at ha oversigt over dækket og mandskapet dersteds, for avgivelse av nødvendige ordre. Saa derfra at agterdækket allerede var under vand, og fandt da endel av mandskapet allerede i baaten, og resten klatrede ned efter taljerne, tilsigende disse, at opføre sig med ro hvilket de til min tilfredshet gjorde.

Da alle som befandt sig paa baatdækket var kommet i baaten, hørte jeg 3die maskinistens stemme forut i baaten, og ropte til denne at kutte og la gaa.

Vandet naadde da baatdækket og i hvilket øieblik skibet sank under mine føtter, trækende mig med sig i dypet ved dragsuget.

Efter en tid som syntes frygtelig lang kom jeg endelig op til overflaten. Intet saaes formedelst den ved dragsuget oprørte sjø, indtil jeg endelig skimtet en av vore redningsflaater.

Jeg hørte to skrik om hjælp og ropte selv ogsaa. Fik ogsaa en slags svar men ufatteligt. Litt efter litt stilnet omstændighetene, men flaaten var da forsvundet for mig. Jeg opdaget siden en gjenstand, og svømmet henimot denne, dog forsigtigt i tilfælde det skulde være en submarine.

Det viste sig tilslut at være vor egen gig med bunden i veiret, og kom mig hen til denne.

Uheldigvis væltet den sig, og uagtet forsøk paa at faa den med bunden op, kantret den sig paa ret kjøl hvergang, jeg forsøkte at komme op paa hvælvet.

Under disse anstrængelser hørte jeg til luvart gjentagende nødrop om hjælp. Jeg besvarte disse raadende vedkommende at svømme ret under vind og sjø, og bemærket endelig et menneske svømmende mot mig og giggen, og viste sig at være 2den styrmand.

Vi forsøkte da begge to at komme op paa hvælvet, men dette mislykkedes, og sat da efterpaa, en i hver ende av baaten, raapende paa hjælp. Kl. antagelig 3 morgen døde 2den styrm. efter lidelser av kulde.

Om morgenen kl. ca. 5 $\frac{1}{2}$ blev jeg optat av dampskip »Borgny« av Kristiania, Kapt. O. K. Hansen, efter at ha tilbragt ca. 8 timer i vandet. Ombord der nød jeg den bedste mottagelse og paafølgende pleie.

Baaten med 2den styrmands legeme hørte jeg siden var man blit nødsaget at overlate. Av dampskip »Borgny« blev jeg landsat i Falmouth kl. 9 fmd. 23de. Hørte da at endel av mandskapet var bjerget av en patruljebaar kl. 3 om morgenen.

Medens paa vei til Admiralitetsbureauet mødte jeg de av mandskapet bjergede, hvem forklarte de var den hele rest bjerget ved flaaterne, og derfra landsat av patruljebaar som ovenfor.

Paa konsulatet blev vi vel bemødt og godt hjulpne og blev sendte, efterat alle nødvendige formder var gjennemgaaatte, til London, hvortil vi ankom den 27de november kl. 8 fmd.

Mødte frem paa generalkonsulatet hvor vel bemødt, og tilsagt til sjøforklaring næste dag.

London 28de november 1917.

S. Svendsen (sg.)

fører av Krosfond.

Dep. henholder sig til det i beretningen anførte og tilføier paa forespørsel, at der var løi bris fra nord nordvest og pent veir. Dep. befandt sig paa broen, hvor han hadde været hele aftenen. Dep. hørte pludselig et dumpt drøn, saa agterover og saa kullasten gaa tilveirs. Styrbords livbaat var forsvundet. Dep.

antar, at eksplosionen, da den fandt sted saa langt agterover, skyldes en torpedo. Man hadde netop forandret kursen et par streker. Ellers vilde torpedoen, om det var en saadan, ha rammet mere midtskibs. Fartøiet hadde omkring 7 miles fart, da det hændte. Da dep. sidst saa bakbords baat, var antagelig halve mandskapet i den. Dep. kan ikke si, om baaten var kommet klar av skibssiden. Antagelig har dampskibet tat baaten med sig. De savnede er:

1) styrmand Hans Hansen, 56 aar, av Stavanger.

2) 2den styrmand Charles Hovland, 25 aar, av Stavanger.

3) maskinist Peter Nymann, 30 aar, av Stavanger.

4) 2den maskinist Torger Berntsen Henna, ca. 27 aar, Stavanger.

5) 3die maskinist Lars Røsand, ca. 30 aar, av Christianssunds kreds.

6) stuert Halfdan Sunde, 24 aar, av Bergen.

7) lempet Peter Jacobsen, ca. 18 aar, av Stavanger.

8) jungmand Leif Naverstad, 18 aar, av Flekkefjord.

9) matros Albert Carlsson, 56 aar, av Uddevalla.

10) letmatros Axel Wilhelm Jensen, født 25de august 1898 i Kjøbenhavn.

11) matros Marino Garcia, av Mexico, født $\frac{6}{2}$ 1879.

12) fyrbøter Ezequiel Gonzalez av Chile, født $\frac{20}{7}$ 1894.

13) fyrbøter Jose Diaz av Cadiz, født $\frac{12}{8}$ 1894.

14) lempet Seguro Figuera av Chile, født $\frac{5}{2}$ 1890.

15) lempet Bernardo Gonzalez av Oporto, født $\frac{15}{5}$ 1892.

Oplæst og vedtat, hvorefter dep. fra- traadte.

Vidnerne fremstod, nemlig:

1) matros Herbert Hedquist, 25 aar, av Brastad, Bohuslän.

2) matros Peder Pedersen, 22 aar, av Sandevaag, Færøerne.

3) kok Carl Jacobsen, 25 aar, av Bergen.

4) messegut Jacob Jacobsen, 16 aar, av Hitterø.

Edens betydning blev foreholdt vidnerne, som derefter fraatraadte undtagen

1ste vidne, matros Hedquist, som forklarte, at han ved leiligheten stod tilrørs. Det var fint veir. Saavidt vidnet erindrer, styrtes nordvest til nord. Da eksplosionen indtraf gik den steady. Vidnet, som ikke kunde se til siderne fra hvor han stod og intet mistenkelig hadde seet, hørte pludselig en eksplosion agterut om styrbord og saa, at agtermasten ramlet forover. Vidnet løp straks til baatdækket, tok en økse og kappet stroppen. Anden styrmand kom til, og sammen firet de ned bakbords baat. Vidnet gik i baaten, sturten var da ifærd med at hugge ut den agterske talje, og vidnet var vistnok den sidste til at komme ned i baaten. Der var kanskje 8—9 mand i den. Vidnet skulde ta op kniven og kutte fangelinen, men baaten skar under med styrbord side og blev fuld av vand. Dampskibet gik da fremdeles forover, men vidnet kan ikke si, om maskinen var stoppet. Vidnet hoppet ut av baaten, kom ind under skorstenen, men fik sparket til den og kom klar. Fik efter en stund se flaaten, svømmet dit og kom op paa den, samtidig med messegutten. Klokken var da 5 paa 11. De to flaater fløt sammen, og de var 5 paa dem. Henimot 3 blev de optat av en patrolbaat. Man hadde hørt skrik av to i nærheten, men kunde ingen se. Dampskibet, som hadde lagt sig over til bakbord, var væk, da de kom opp paa flaaten.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra- traadte.

2det vidne, matros Pedersen, fremstod og forklarte, at han ved leiligheten var tilkøis. Vidnet blev ikke helt vækket ved eksplosionen, men hørte rop, at de skulde komme opp. Han og de to andre, som hadde frivagt, kom straks paa dæk. De to andre gik til baatdækket, men vidnet satte sig paa flaaten, som laa paa no. 1 luke. Fartøiet lagde sig over til bakbord, og flaaten gled ned mot vaskehøset og knuste en spansk fyrbøter, hvis navn vidnet ikke kjender. Vidnet faldt av flaaten og i sjøen, opdaget senere flaaten i nærheten og svømmet bort til den. Vidnet hadde faat paa sig redningsvesten, idet han løp ut. De to andre hadde ikke redningsvest paa.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

3die vidne, kok Carl Jacobsen, fremstod og forklarte, at han, da ulykken hendte, net-
op var gaat tilkøis. Vidnet kom ut, tok paa
sig redningsvest paa veien op og fik messe-
gutten til at gjøre det samme. Gik til bak-
bords baat, forsøkte at huke ut fortaljen, men
baaten fyldtes med vand og vidnet faldt i
vandet, kom senere op paa flaaten.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

4de vidne, messegut Jacob Jacobsen, frem-
stod og forklarte sig i fuld overensstemmelse
med foregaaende vidne.

Samtlige vidner fremstod, og kapteinens
beretning blev oplæst for dem. De erklærte
paa forespørsel, at de intet hadde at bemærke
til sammes indhold.

Vidnerne, som ikke hadde paahørt hin-
andens forklaringer, blev derefter edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmærke.

Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell (sg.)

H. Stranger Sand (sg.)

Tom E. Torkildsen (sg.)

D/S »Sobral« (M.L.N.J.) av Kristiania.

Reg. ton br.: 1076, last: jordnetter, gummi m. m.,
ødelagt 23de november 1917 paa reise fra Dakar til
Bordeaux. Omkommet: Ingen.

Aar 1917, den 7 december, avholdtes
efter berammelse sjøforklaring i det norske
generalkonsulat i Lissabon i anledning av at
d/s »Sobral«, av Christiania, blev sænket av
en undervandsbaat i Atlanterhavet den 23
november d. a.

Forretningen administrertes av kst. kon-
sul N. Chr. Ditleff; som bisidder fungerte
kapt. Andreas Christensen, fører av d/s
»Sicilia«, av Christiania.

Kaptein Wilhelm Juliussen, fører av det
sænkede fartøi, oplyste, at dette tilhørte
rederifirmaet Lorentzen, Natvig & Co., Chri-
stiania. Det var bygget av staal paa Nylands
Verksted i 1908, var dobbelt skruet og hadde
været i det nævnte rederis eie siden det

blev bygget. Klassificeret i Norsk Veritas
med høieste klasse; kjendingssignalbokstaver
M. L. N. J., drægtig 1076 br. reg. ts. og 576
net. reg. ts. Fartøiets nuværende værdi og
assurancesum ubekjendt; det er vistnok assu-
reret i Christiania. Skibet var paa reise fra
Dakar med jordnetter, gummi samt 68 ts.
baller gjetehaar m. m. paa dæk, alt bestemt
til Bordeaux. Sænkingen foregik kl. 12
middag den 23 november paa 36° 10' n.br. og
20° 40' l.v.gr. Besætningen, 22 mand, blev
bjerget uten at være kommen tilskade.

Kapteinen fremla en efter hukommelsen
avfattet beretning om det passerte, saalydende:

»D/S »Sobral« afgik fra Dakar lastet
med jordnødder, gummi og endel baller paa
dæk bestemt for Bordeaux den 14de Novem-
ber kl 1½ em. Utenfor samme havn slut-
tede til en konvoy, der gik eskorteret af en
hjelpekyrder. Ved ca. 8½ tiden em, brak
den ene fødeplunger paa St. B. maskine, der
foraarsagede at ogsaa B. B. maskine maatte
gaa med reduceret fart. Efterat reserve-
plunger var sat ind fortsatte reisen. Kon-
vøyen var da forsvundet i mørket og kurs
sattes derfor ifølge det Eng. Am. ordre i
Dakar under saadanne tilfælder. Fulgte
ifølge samme 21° West Meridianen indtil
den 21de November kl. ca. 12¼ em. paa 36°
10' N.Br. da 2den styrmand observerede en
undervandsbaat agterut, som straks begyndte
at skyte paa »Sobral«. Skibet blev øieblik-
kelig stoppet og alle mand beordret i baatene.
Ved laaringen av samme fandtes B. B. baat
at være istykkerskuddt af projektilsplinter,
hvorfor alle mand maatte gaa i St. B. baat.
Efter en tid dukket U-baaten op like ved
baaten. Kapteinen blev ordret ombord med
papirerne, som blev beholdt ombord i u-baaten
og »Sobral« beordret sænket. En tysk officer
tilligemed nogen orlogsmatros fulgte med
kaptein tilbage til »Sobral«, hvor den tyske
officer beordret endel dækslast kastet over-
bord, tilligemed last fra rummet forat de
kunde faa se et parti gummi som laa under
nøddelasten. Efterat de hadde set samme
gav officeren ordre at »Sobral«s mandskap
skulde blive ombord til næste dag 22de.
Mandskabet blev da beordret ombord i den
norske damper »Johan Mjelde«, som tidligere
var tat af U-baaten og havde armeret vakt